

Kohtuasi C-480/19**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

24. juuni 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

19. juuni 2019

Apellatsioonkaebuse esitaja:

E

KORKEIN HALLINTO-OIKEUSE (SOOME KÕRGEIM HALDUSKOHUS) KOHTUMÄÄRUS Kohtumääruse
kuupäev
19. juuni 2019
[...]**Ese** Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 267 alusel Euroopa Liidu Kohtule esitatud eelotsusetaotlus**Apellatsioonkaebuse esitaja** E**Vaidlustatud otsus**

Keskusverolautakunta (maksuõiguse komisjon) 10. novembri 2017. aasta otsus nr. 58/2017

Põhikohtuasja ese

1. Vastavalt maksukorralduse seadusele (Laki Verohallinnosta) (503/2010) ja maksumenetluse seadusele (Laki verotusmenettelystä) (1558/1995) võib maksuõiguse komisjon teha maksukohustuslase taotluse alusel maksustamise kohta siduvaid eelotsuseid. Eelotsusetaotluses esitab taotleja otsuse tegemiseks vajaliku teavet.
2. Maksuõiguse komisjoni jõustunud eelotsust tuleb juhul, kui taotleja on vastava nõude esitanud, pidada maksuasjas, mille kohta see on tehtud, siduvaks.

Maksuõiguse komisjoni eelotsuse peale saab apellatsioonkaebuse esitada Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus). Kaebuse esitamise õigus on taotlejal ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköll (maksutulu saavate organisatsioonide huvide kaitse üksus maksuametis; edaspidi „maksutulu saajate esindusüksus“), kellel peab olema võimalus esitada oma seisukoht taotleja esitatud kaebuse kohta.

3. Käimasoleva menetluse raames taotles E maksuõiguse komisjonilt allpool kirjeldatud asjaoludel eelotsuse tegemist. E esitas maksuõiguse komisjoni eelotsuse peale Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus) apellatsioonkaebuse.
4. Kohtuasjas käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 63 ja artikli 65 tõlgendamist. [lk 2]

Maksuõiguse komisjonile esitatud eelotsusetaotlus ja maksuõiguse komisjoni otsus

Maksuõiguse komisjonile esitatud eelotsusetaotlus

5. E on Soomes piiramatu maksukohustusega füüsiline isik, kes investeeris Luksemburgi SICAV fondi alamfondi. E investeeris S-alamfondi D-seeria osakusse, mis on niinimetatud tuluosak, mille puhul tulu jaotamine investoritele toimub igal aastal.
6. SICAV fond on vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringu tegemiseks loodud ettevõtja, mis allub Luksemburgi finantsjärelevalveasutusele (Commission de Surveillance du Secteur Financier) ning vastab investeerimisfondide direktiivile (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, eurofondide direktiiv (ELT L 302, lk 32–96)). „Vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringu tegemiseks loodud ettevõtja“ all mõistetakse investeerimisfondide seaduse (Sijoitusrahastolaki) § 2 lõike 1 punkti 10 kohaselt ettevõtjat, millel on tegutsemisluba muus EMÜ-riigis kui Soomes; mis tegeleb ühise investeerimisega (praktikas investeerimisfond) ja mis vastab oma asukohariigi õigusnormide alusel investeerimisfondide direktiivi nõuetele.
7. SICAV fondi õiguslik vorm on SICAV (Société d'Investissement à Capital Variable), st muutuva põhikapitaliga investeerimisühing. SICAV fond tegutseb investeerimisfondina vastavalt eurofondide direktiivile. Direktiivi kohaselt võib seda liiki fonde asutada lepingulise fondina (fondivalitseja juhitud lepingulised fondid), usaldusfondina (*unit trust*) või põhikirja omava äriühinguna (äriühinguna asutatud fondid). Direktiivi sätted on fondide erinevate vormide osas täielikult kooskõlas.

8. SICAV fond tegutseb seega samasuguse investeerimisfondina nagu Soome eurofond. Seega on SICAV fondi tegevus vaatamata selle õiguslikule vormile sama, mis Luksemburgi lepingulise fondina asutatud FCP (Fonds Commun de Placement) –investeerimisfondil. SICAV fondi tegevus erineb aga Soome ja Luksemburgi aktsiaseltside tegevusest.
9. SICAV fond on avatud investeerimisfond (*open-end investment fund*), mille osakuid pakutakse avalikkusele märkimiseks ning mille osakute hulk muutub, sõltudes toimunud märkimistest ja tagasimaksetest. SICAV fond on seega mõeldud mitte ainult eelnevalt juba teadaolevatele investoritele, vaid selle osakuid võivad vabalt märkida kõik. SICAV fond on kohustatud [lk 3] investori taotluse alusel märkima osakuid ja tegema tagasimakseid. SICAV fondil on tuluosakud, mille puhul tulu jaotatakse üks või kaks korda aastas, samuti kasvuosakud, mille puhul investeringu ajal tulu ei jaotata ning saadud tulu lisandub pigem fondi kapitalile. Kasvuosakute väärtuse tõus teenib investorile kasu osakute tagasiostmisel, kuna SICAV fond on kohustatud osakud tagasi ostma hinnaga, mis põhineb osakuseeria puhasväärtusel.
10. SICAV fondi valitsemine on organiseeritud samamoodi nagu Soome investeerimisfondides. SICAV fondi valitsemine toimub eraldi fondiühingu C.S.A. kaudu, mis on oma õigusvormilt Luksemburgis asutatud aktsiaselts (Société Anonyme). Samuti nagu Soome investeerimisfondidel, peab ka SICAV fondil olema eurofondide õigusnormidega sätestatud eraldi deponoorium. SICAV fondi deponooriumiks on B.S.A., mis on samuti Luksemburgis asutatud aktsiaselts. B.S.A. ülesannete hulka kuulub vahendite hoidmine, SICAV fondi tegevuse kontrollimine ja järelevalve selle *cash-flow* üle, st tema tegevus vastab Soome deponooriumi tegevusele.
11. SICAV fond on *umbrella-fund*, millel on oma alamfondid, mis on samaaegselt SICAV fondi eraldi fondid. Vihmavarjustruktuur pakub investoritele võimaluse teha erineva riskiprofiliga investeringuid. Alamfondidel ei ole iseseisvat õigusvõimet ning nad ei ole ka maksukohustuslased, nad on ainult eriotstarbelised investeerimisfondid. Jagunemine alamfondideks tähendab vahendite suunamist erinevatesse osakuklassidesse SICAV fondi raames. Igal alamfondil võib olla üks või mitu osakuliiki, mis annab õiguse olla omanik vastavas alamfondis. Igal alamfondil on oma investeerimispoliitika, mis määrab kindlaks näiteks selle, milliste investeerimisinstrumentidega, millistes valdkondades või millisel geograafilisel territooriumil alamfondi investeringuid tehakse. Iga osakuliigi kohta arvestatakse eraldi välja puhasväärtus, mis määrab vastava osakuliigi väärtuse. Tuluosakule kasumi jaotamine vähendab vastava tuluosakuliigi puhasväärtust.
12. SICAV fondil on õigusvõime ning ta on maksukohustuslane Luksemburgis, kuid on seal vabastatud tulumaksust. Samas on SICAV fondil kohustus maksta Luksemburgis iga aasta puhasväärtuse summa pealt niinimetatud märkimistasu (*subscription tax*). SICAV fondi märkimistasu maksumäär on üldiselt 0,05%,

mõnede osakuklasside/-liikide maksumäär võib olla aga ka 0,01% ja mõned osakuklassid/-liigid võivad olla märkimistasust ka täielikult vabastatud.

13. S-alamfond on SICAV fondi alamfond. Kuna S-alamfondil ei ole õigusvõimet ning ta ei ole maksukohustuslane, siis kuulub SICAV fondile [lk 4] Luksemburgi õigusnormide kohaselt S-alamfondi vara, st investeringud, mida SICAV fond on kohustatud valitsema ainult S-alamfondi investorite huve silmas pidades. Nagu eespool kirjeldatud, on SICAV fond paigutanud fondi ja seega ka investeringute valitsemise eraldi fondiühingusse. Praktikast vastab olukord selles mõttes täielikult Soome investeerimisfondide varale. Fondi investeringud kuuluvad formaaljuriidiliselt Soome investeerimisfondide osakuomanikele, faktiliselt aga ei kasuta nad fondi vara suhtes oma käsutusõigust, vaid fondi varasid valitseb investorite eest fondiühing.
14. S-alamfondi D-seeria osakud on tulusakud, mille puhul kasumi jaotamine investoritele toimub igal aastal. Kasumi iga-aastane jaotamine on vastava osakuliigi puhul eelnevalt kindlaks määratud ning seetõttu ei võeta fondi osakuomanike koosolekul kasumi jaotamise või jaotamata jätmise kohta vastu eraldi otsust. Iga-aastase kasumi jagamist ei toimu vaid siis, kui see põhjustaks SICAV fondi puhasväärtuse langemist alla 1 250 000 euro.
15. SICAV fondi tulude jaotamine põhineb fondi prospektis esitatud tulude jaotamise alustel. SICAV fondi ja Soome investeerimisfondi tulude jaotamise alused on eelnevalt kindlaks määratud ning tulu jaotamine ei nõua fondiosakuomanike üldkoosoleku otsust. Soome aktsiaseltsi dividendide jaotamine seevastu nõuab üldkoosoleku kaalutlust ja otsust. SICAV fondilt saadud tulu ei ole maksustamisel käsitletav dividendina tulumaksuseaduse (Tuloverolaki) § 33c lõike 3 tähenduses, vaid seda tuleb käsitleda investeerimisfondilt saadud tuluna.
16. Tulumaksuseaduse § 33c lõike 3 kohaldamine SICAV fondilt saadud tulule tooks kaasa rangema maksustamise võrreldes olukorraga, kui E oleks investeerinud Soome investeerimisfondi kaudu, sest Soome fondilt saadud tulu maksustatakse kapitalituluna tulumaksuseaduse § 32 tähenduses. SICAV fondilt saadud tulu rangem maksustamine võrreldes Soome investeerimisfondilt saadud tulu maksustamisega rikuks kapitali vaba liikumise põhimõtet Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 63 tähenduses, sest SICAV fond ja Soome investeerimisfond tegelevad samasuguse investeerimistegevusega eurofondide direktiivi tähenduses.

Eelotsusetaotluses esitatud küsimus

17. Kas E tulude Soomes toimuval maksustamisel maksustatakse Luksemburgi SICAV fondilt saadud tulu kapitalituluna tulumaksuseaduse § 32 tähenduses või palgatuluna vastavalt tulumaksuseaduse § 33c lõikele 3? [lk 5]

Maksuõiguse komisjoni 10. novembri 2017. aasta eelotsus maksustamisaastateks 2017 ja 2018

18. Maksuõiguse komisjon märkis E-le antud eelotsuses, et Luksemburgi SICAV fondilt saadud tulu tuleb Soomes käsitleda dividendina ja et seda tulu maksustatakse E maksustamisel Soomes palgatuluna vastavalt tulumaksuseaduse § 33c lõikele 3.
19. Maksuõiguse komisjon viitas oma otsuses tulumaksuseaduse § 3 punktis 4 ja §-s 33c sätestatule, samuti ELTL artiklitele 63 ja 65.
20. Maksuõiguse komisjon märkis oma otsuses, et tulumaksuseaduses ei ole investeerimisfondi määratletud. Kohtupraktikas on väljendatud seisukohta, et otsuse tegemisel välisettevõtja tulu maksustamise kohta Soomes on esmatähtis see, et arvestataks välisettevõtja õiguslike ja funktsionaalsete tunnustega võrreldes vastavate Soome ettevõtjatega. Käesoleval SICAVil on funktsionaalsete tunnuste alusel Soome investeerimisfondi tunnusjooned. Ta tegutseb siiski ühisinvesteeringu valdkonnas ning vastavad üldised funktsionaalsed tunnused ilmnevad näiteks aktsiaseltside vormis ühise investeerimise juures.
21. Kuna maksuõiguse komisjon arvestas kohtupraktikaga ning lähtus sellest, et eurofondide direktiivil ei ole mõju maksustamisele, oli ta seisukohal, et SICAV on eelkõige tänu tema õiguslikule vormile objektiivselt kõige enam võrdsustatav Soome aktsiaseltsi vormis vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringu tegemiseks loodud ettevõtjaga. Lisaks oli maksuõiguse komisjon seisukohal, et välismaist SICAVit ei kohelda erinevalt võrreldes Soome ettevõtjatega, kuna teda (või tegelikult temalt saadud tulu) maksustatakse samal viisil nagu Soome aktsiaseltsi vormis vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringute tegemiseks loodud Soome ettevõtjat (või tegelikult Soome aktsiaseltsi vormis vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringute tegemiseks loodud Soome ettevõtjalt saadud tulu).

Kokkuvõtte poolte peamistest põhjendustest

22. Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus) esitatud kaebuses palus E tühistada maksuõiguse komisjoni eelotsuse ja teha uus eelotsus, milles tuvastatakse, et SICAV fondist saadud tulu maksustatakse Soomes E kapitalituluna tulumaksuseaduse § 32 tähenduses, mitte palgatuluna vastavalt tulumaksuseaduse § 33c lõikele 3.
23. Põhjenduses märkis E, et osas, milles seoses maksustamisega tuleb kontrollida välismaise fondi sarnasust Soome investeerimisfondiga, ei ole vaidlust kooskõla suhtes eurofondide direktiiviga ja fondide sarnasuse [objektiivse] väljendusega (vaatamata asjaolule, [lk 6] et eurofondide direktiiv ei ühtlusta maksustamist). Direktiiv sätestab piirangud seoses fondide tegevuse ja kapitalistruktuuriga, mistõttu ei saa eurofonde maksustamisel võrdsustada muude kui eurofondide direktiivis sätestatud tegevusvormis tegeleva fondidega. Avaldatud liikmesriigi kohtupraktika äriühingu vormis fondide kohta puudutas muid, mitte eurofonde.

24. E on seisukohal, et SICAV fondist saadud tulu ei saa maksustamisel käsitleda dividendina tulumaksuseaduse § 33c lõike 3 tähenduses, vaid seda tuleb käsitleda investeerimisfondi tulu (kasumiosana) jaotamisena, kuna sellel on investeerimisfondi poolt tulu jaotamisele tüüpilised tunnused ning see sarnaneb Soome investeerimisfondi tulu jaotamisele.
25. Lisaks on E seisukohal, et SICAV fondi jaotatud tulu maksustamine täies ulatuses E palgatuluna tulumaksuseaduse § 33c lõike 3 tähenduses kujutab endast rangemat maksustamist kui Soome investeerimisfondi jaotatud tulu maksustamine kapitalituluna vastavalt tulumaksuseaduse §-le 32. Maksustamine vastavalt tulumaksuseaduse § 33c lõikele 3 kujutab endast seega ELTL artiklis 63 sätestatud kapitali vaba liikumise põhimõtte rikkumist.
26. Maksutulu saajate esindusüksus väitis Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus), et Luksemburgi SICAV fondil on funktsionaalsete tunnuste alusel Soome investeerimisfondi tunnusjooned. SICAV fondi tegevus seisneb ühiselt tehtavates investeeringutes ja vastavaid ühiseid funktsionaalseid tunnuseid esineb näiteks ka aktsiaseltside või usaldusühingute vormis ühiselt tehtud investeeringute juures. SICAV fondi tuleb vaatamata tema osaliselt investeerimisfondile tüüpilistele tunnustele võrdsustada tervikuna võttes siiski pigem Soome aktsiaseltsiga, mis tegeleb investeerimisega.
27. Maksutulu saajate esindusüksus on seisukohal, et eelotsusetaotluses kirjeldatud olukorras tuleb investeerimisfondide direktiivile vastava Luksemburgi SICAV fondi makstud dividenditulu käsitleda ka Soomes toimuva maksustamise korral dividendina ning saadud dividend kujutab endast vastavalt tulumaksuseaduse 33c lõikele 3 täies ulatuses maksustatavat palgatulu.

Liikmesriigi õigusnormid

28. Investeerimisfondide seaduse (Sijoitusrahastolaki) (48/1999, kehtetu alates uue investeerimisfondide seaduse (Sijoitusrahastolaki) (213/2019) jõustumisest) peatüki 1 § 2 lõike 1 punkti 1 kohaselt on investeerimistegevus selle seaduse tähenduses avalikkuse poolt ühisinvesteeringute tegemiseks vajalike vahendite hankimine ja nende vahendite investeerimine peamiselt finantseerimisinstrumentidesse või kinnisvarasse ja kinnisvaral põhinevatesse väärtpaberitesse või teistesse investeerimisobjektidesse, samuti investeerimisfondide ja erifondide valitsemine ja fondiosakute turundus. [lk 7]
29. Investeerimisfondide seaduse (48/1999, kehtetu alates uue investeerimisfondide seaduse (213/2019) jõustumisest) peatüki 1 § 2 lõike 1 punkti 2 kohaselt on investeerimisfondid loodud selle seaduse tähenduses investeerimisfondide tegevuse käigus ja Soomes kehtestatud reeglite ning peatüki 11 kohaselt investeeritud vahendid, samuti nendest tulenevad kohustused.
30. Tulumaksuseaduse (Tuloverolaki) (1736/2009) § 3 punkti 4 kohaselt loetakse ühendusteks selle seaduse tähenduses aktsiaseltse, ühistuid, hoiupankasid,

investeeringufonde, ülikoole, vastastikkusel põhinevaid kindlustusseltse, viljavaruhooldlaid, mittetulundusühinguid ja tulundusühinguid, sihtasutusi ja asutusi.

31. Tulumaksuseaduse (716/2004) § 32 kohaselt loetakse maksustamisele kuuluvaks kapitalituluks alljärgnevate täpsustavate sätetega reguleeritud varalt saadud tulu, vara kasutada andmisest saadav kasum ja muu sedalaadi sissetulek, mille puhul võib eeldada, et see on teenitud vara pealt. Kapitalituluks on muu hulgas intressitulu, dividenditulu vastavalt §-des 33a–33d sätestatule, üüritulu, kasumiosakud, tulu elukindlustusest, kapitalitulu metsamajandusest, sissetulekud maavaradest ja võõrandamisest saadav kasum. Kapitalituluks loetakse ka jaotatud ettevõtetulu, konsortsiumi partneri sissetuleku osa, samuti põhjapõdrakasvatusest saadud tulu kapitalituluosa.
32. Tulumaksuseaduse (530/2016) § 33c lõike 1 kohaselt loetakse välismaise ühingu jaotatud dividende käesoleva seaduse §§-de 33a ja 33b kohaselt maksustamisele kuuluvaks sissetulekuks, kui ühing on äriühing nõukogu 30. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/96/EL eri liikmesriikide ema- ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (muudetud nõukogu 13. mai 2013. aasta direktiiviga 2013/13/EL ja nõukogu 8. juuli 2014. aasta direktiiviga 2014/86/EL), artikli 2 tähenduses.
33. Tulumaksuseaduse (1237/2013) § 33c lõike 2 kohaselt loetakse muude välismaiste ühingute kui lõikes 1 nimetatute jaotatud dividende §-de 33a ja 33b kohaselt maksustamisele kuuluvaks tuluks, kui ühing on ilma valikuvõimaluse ja vabastuseta kohustatud tasuma vähemalt 10% makse tulult, millest maksti dividende, ning:
  - 1) ühingu asukoht on ühe Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi maksuõiguse kohaselt selles riigis ning ühingul ei ole topeltmaksustamise vältimiseks sõlmitud lepingu kohaselt asukohta väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda asuvas riigis; või
  - 2) ühingu asukohariigi ja Soome vahel kehtib maksustamise aastal topeltmaksustamise vältimiseks sõlmitud leping, mis kohaldub ühingust saadavale dividendile. [lk 8]
34. Tulumaksuseaduse (1237/2013) § 33c lõike 3 kohaselt loetakse muudest välismaistest ühingutest kui lõikes 1 ja lõikes 2 nimetatute jaotatud dividendid täies ulatuses maksustamisele kuuluvaks palgatuluks.

Asjasse puutuvad liidu õigusnormid ja kohtupraktika

Euroopa Liidu toimimise leping

35. Vastavalt ELTL artikli 63 lõikele 1 keelatakse käesoleva peatüki kohaselt kõik kapitali liikumise piirangud liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel.
36. Vastavalt ELTL artikli 65 lõike 1 punkti a sõnastusele ei mõjuta artikli 63 sätted liikmesriikide õigust, kohaldada oma maksuseaduste vastavaid sätteid, mis eristavad maksumaksjaid nende elukoha või nende kapitali investeerimise koha põhjal.
37. ELTL artikli 65 lõige 3 näeb ette, et lõikes 1 märgitud meetmed ja kord ei tohi kujutada endast suvalise diskrimineerimise vahendit ega varjatud piirangut kapitali ja maksete vabale liikumisele artikli 63 tähenduses.

Euroopa Kohtu praktika

38. Euroopa Kohus käsitles kohtuasjas Skatteverket vs. Hirvonen (C-632/13, EU:C:2015:765) tehtud otsuses liidu kodanike õigust vabalt liikuda ELTL artikli 21 alusel. Eelotsuse esitanud kohus soovis oma küsimusega välja selgitada, kas ELTL artiklit 45 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt võib teise liikmesriigi resident – kes saab kogu või peaaegu kogu oma tulu esimesest liikmesriigist – valida kahe täiesti erineva maksustamissüsteemi vahel, ehk olla maksustatud kas kinnipeetava maksuga, mille määr on madalam, kuid mille puhul puudub õigus sellistele maksusoodustustele nagu üldise tulumaksusüsteemi alusel, või olla maksustatud üldise tulumaksusüsteemi alusel ning kasutada kõnealuseid maksusoodustusi.
39. Euroopa Kohus märkis nimetatud kohtuotsuse punktis 28, et selles osas tuleb meeles pidada, et kuigi otsene maksustamine kuulub liikmesriikide pädevusse, peavad liikmesriigid seda pädevust kasutades siiski järgima liidu õigust (vt eelkõige kohtuotsus Gielen, C-440/08, EU:C:2010:148, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika). [lk 9]
40. Euroopa Kohus selgitas kohtuotsuse punktis 29, et tuleb ka meenutada, et võrdse kohtlemise põhimõtte keelab mitte ainult ilmselge diskrimineerimise kodakondsuse alusel, vaid ka igasuguse varjatud diskrimineerimise, mis mõne muu tunnuse järgi vahet tehes toob faktiliselt kaasa samasuguse tagajärje (vt eelkõige kohtuotsus Gielen, C-440/08, EU:C:2010:148, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).
41. Euroopa Kohus märkis viidatud kohtuotsuse punktis 30, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt võib diskrimineerimine tuleneda üksnes erinevate reeglite kohaldamisest sarnastele olukordadele või sama reegli kohaldamisest erinevatele olukordadele (vt eelkõige kohtuotsused Schumacker, C-279/93, EU:C:1995:31, punkt 30, ja Gschwind, C-391/97, EU:C:1999:409, punkt 21).
42. Euroopa Kohus käsitles kohtuasjas Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377) tehtud otsuses asutamisevabadust EÜ artikli 43 alusel (ELTL

artikkel 49). Eelotsuse esitanud kohus soovis oma küsimusega välja selgitada, kas EÜ artikleid 43 ja 48 ning EÜ artikleid 56 ja 58 tuleb tõlgendada nii, et nende artiklitega tagatud põhivabaduste rakendamiseks tuleb Soome õiguse alusel asutatud aktsiaseltsi või investeerimisfondi pidada sarnaseks Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAViga vaatamata sellele, et Soome õiguses puudub SICAVile täpselt vastav äriühingu vorm, ja võttes samas arvesse seda, et SICAVit, mis on Luksemburgi õiguse alusel asutatud äriühing, ei mainita nende äriühingute nimekirjas, millele on viidatud direktiivi 90/435 artikli 2 punktis a – viimati nimetatud direktiivile vastab käesolevas asjas Soomes kohaldatav tulumaksuõigus -, ning arvestades samuti seda, et SICAV on Luksemburgi Suurhertsogiriigi siseriikliku maksuõiguse kohaselt tulumaksust vabastatud. Kas neil asjaoludel on EÜ asutamislepingu viidatud artiklitega vastuolus see, et Soomes dividendidelt kinnipeetavast tulumaksust ei ole vabastatud dividende saav SICAV-liiki äriühing, mille asukoht on Luksemburgis?

43. Euroopa Kohus selgitas nimetatud kohtuotsuse punktis 50, et esiteks tuleb märkida, et asjaolu, et Soome õiguses puudub äriühingu õiguslik vorm, mis oleks identne Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAViga, ei saa iseenesest õigustada erinevat kohtlemist põhjusel, et kuna liikmesriikide äriühinguõigus ei ole ühenduse tasandil täielikult ühtlustatud, kaotaks selline erinev kohtlemine asutamisevabaduse kasuliku mõju. [lk 10]
44. Euroopa Kohus märkis kohtuotsuse punktis 55, et eeltoodut arvestades ei saa Soome ja Itaalia valitsuse nimetatud erinevused Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAVi ning Soome õiguse alusel asutatud aktsiaseltsi vahel anda alust eristada neid objektiivselt saadud dividendidelt kinnipeetavast maksust vabastamise osas. Järelikult ei ole ka vaja uurida, mil moel annavad Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAVi ning Soome õiguse alusel asutatud investeerimisfondi vahelised erinevused, mille on välja toonud Soome ja Itaalia valitsus, aluse olukorra objektiivseks eristamiseks.
45. Lisaks märkis Euroopa Kohus kohtuotsuse punktis 56, et sellest järeldub, et mitteresidendist SICAVite ja residendist aktsiaseltside erinev kohtlemine neile residendist äriühingute jaotatud dividendidelt kinnipeetavast maksust vabastamise osas kujutab endast niisugust asutamisevabaduse piirangut, mis on EÜ artiklitega 43 ja 48 põhimõtteliselt keelatud.

[...] Eelotsusetaotluse esitamise vajalikkus

47. Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) peab otsustama, kas eurofondide direktiivi alusel tegutseva SICAV fondi poolt E-le jaotatud tulu kujutab endast tulumaksuseaduse järgi palgatulu või kapitalitulu.
48. Investeerimisfondide direktiiv on Soomes üle võetud investeerimisfondide seadusesse (48/1999) (kehtetu alates uue investeerimisfondide seaduse (213/2019) jõustumisest). Soomes valiti investeerimisfondi tegevusvormiks lepinguline fond

direktiivi artikli 1 lõike 3 tähenduses, seevastu SICAV fond on asutatud põhikirja omava äriühinguna direktiivi sama artikli sama lõike tähenduses.

49. Maksuõiguse komisjoni otsus tähendab, et tulu, mida Soomes elav füüsiline isik saab teise liikmesriigi residendilt, põhikirja omava äriühinguna asutatud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringute tegemiseks loodud ettevõtjalt investeerimisfondide direktiivi 2009/65/EÜ tähenduses, maksustatakse tulumaksuseaduse kohaselt täies ulatuses kui palgatulu. Tulumaksumäär palgatulult võib ulatuda üle 50%.
50. Tulu, mida Soomes elav füüsiline isik saab lepinguõiguse sätete kohaselt asutatud Soome investeerimisfondilt, maksustatakse tulumaksuseaduse kohaselt täies ulatuses kui kapitalitulu. Tulumaksumäär kapitalitulult on 30%. Kui maksumaksja maksustamisele kuuluva kapitalitulu summa ületab 30 000 eurot, maksustatakse kapitalitulu 34%-lise tulumaksuga. [lk 11]
51. E tulude maksustamisel Soomes kohalduva tulumaksumäära kindlakstegemiseks tuleb kõigepealt otsustada, millise tulu väljamaksva Soome ühinguga tuleb SICAV fond võrdsustada. Selles osas peab Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) lahendama küsimuse, kas ELTL artiklitega 63 ja 65 on vastuolus liikmesriigi tõlgendus, mis viib kirjeldatud tulemuseni seetõttu, et teises liikmesriigis asuva vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringute tegemiseks loodud ettevõtja õiguslik vorm ei vasta liikmesriigi investeerimisfondi õiguslikule struktuurile.
52. Kohtuasjas vajab tõlgendamist ka küsimus, kas vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühisinvesteeringute tegemiseks loodud ettevõtjaid, mis on asutatud kooskõlas investeerimisfondide direktiiviga ning millel on erinev vorm, tuleb kohelda nende investorite investeeringute maksustamisel võrdselt. Investeerimisfondide direktiivi punkti 83 kohaselt ei tohiks käesolev direktiiv mõjutada siseriiklikke maksuõiguse norme, sealhulgas korda, mille liikmesriik võib kehtestada maksuõiguse normide täitmise tagamiseks oma territooriumil. Korkein hallinto-oikeuse (Soome kõrgeim halduskohus) käsitluse järgi ei ole Euroopa Kohus oma kohtupraktikas avaldanud selgelt seisukohta investeerimisfondide direktiivi mõju kohta maksustamisele.
53. Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus) ei ole teada ühtegi Euroopa Liidu Kohtu eelotsust ELTL artiklite 63 ja 65 tõlgendamise kohta eelpool kirjeldatud küsimuses. Lisaks jõustub Soomes 1. jaanuaril 2020 käesolevas asjas kohaldamisele mittekuuluv õigusakt, mille alusel võrdsustatakse tulumaksuga maksustamisel Soome investeerimisfondiga ainult lepingulisel alusel asutatud avatud välismaine investeerimisfond. Kuna menetluses oleva kohtuasja lahendamine eeldab liidu õiguse nimetatud sätete tõlgendamist, tuleb paluda Euroopa Liidu Kohtult eelotsuse tegemist.
54. [...]

Korkein hallinto-oikeuse (Soome kõrgeim halduskohus) otsus Euroopa Liidu Kohtule eelotsusetaotluse esitamise kohta

55. [...] [lk 12]

Eelotsuse küsimus

1. Kas ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi tõlgendus, mille kohaselt tulu, mida Soomes elav füüsiline isik saab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT 2009, L 302, lk 32) tähenduses põhikirja omava äriühinguna tegutsevalt teises liikmesriigis asutatud investeerimisfondilt (eurofond äriühinguna asutatud fondi vormis), ei võrdsustata tulumaksuga maksustamisel tuluga, mida saadakse Soome investeerimisfondidelt, mis on asutatud lepingulise fondina sama direktiivi tähenduses (eurofond lepingulise fondi vormis), põhjusel, et teises liikmesriigis asuva eurofondi õiguslik vorm ei vasta riigisisese investeerimisfondi õiguslikule struktuurile?

[...] [lk 13] [...]

TÖÖDOKUMENT